บทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการสนับสนุนการฝึกทักษะล่ามภาษามือของนักศึกษาเอกล่ามภาษามือชั้นปีที่ 4

มุกดา กุดดู่เดิม[1] วิภาวี เขียวขำ[2,*] และ วัลลภ บ่อนิล[3]
[1,2, 3]ล่ามภาษามือ สถาบันราชสุดา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
[*]ผู้ประพันธ์บรรณกิจ อีเมล wipawee.kie@mahidol.ac.th

วันที่รับต้นฉบับบทความ: *02 กรกฎาคม 2568*
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: *04 กันยายน 2568*
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: *19 กันยายน 2568*

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอตัวอย่างกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยง โดยการวิเคราะห์สถานการณ์การเป็นล่ามทางการศึกษาผ่านบันทึกการปฏิบัติงานของล่ามภาษามือพี่เลี้ยง ซึ่งสังเกตแล้วทำการบันทึกจากการแปลภาษามือของนักศึกษาล่ามภาษามือจำนวน 8 คน ชั้นปีที่ 4 เอกล่ามภาษามือไทยหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหูหนวกศึกษา ซึ่งบทความนี้นำเสนอบทบาทหน้าที่และแนวทางการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยง พร้อมกับกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการช่วยแนะนำและปรับปรุงการแปลภาษามือรวมถึงกรณีศึกษาสถานการณ์การสะท้อนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ ทั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาทักษะและศักยภาพของนักศึกษาล่ามภาษามือและผู้ที่ทำอาชีพล่ามภาษามือ โดยนำกรณีศึกษาและบทวิเคราะห์ในการฝึกฝนการตีความ การวิเคราะห์บริบท และการเลือกกลวิธีการแปลอย่างเหมาะสม ตลอดจนช่วยให้สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงเพื่อยกระดับการแปลภาษามือให้มีคุณภาพ

คำสำคัญ: ล่ามภาษามือพี่เลี้ยง นักศึกษาล่ามภาษามือ การแปลภาษามือ

The Essential Role of the Mentor Interpreter as a Professional Role Model in Senior Sign Language Interpreter Students Case Study

Mookda Koodduderm [1], Wipawee Kiewkam [2, *], and Wanlop Bornin[3]

[1,2,3]Sign Language Interpreter, Ratchasuda Institute, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

[*]Corresponding Author Email: wipawee.kie@mahidol.ac.th

Received: *July 02, 2025*
Revised: *September 04, 2025*
Accepted: *September 19, 2025*

Abstract

This article presents a case study examining the translation and interpretation experiences of senior sign language interpreter students from the perspective of their mentor interpreters. This article analyzes work reports from eight mentor interpreters focusing on their educational interpreting work. The participants were senior Bachelor of Arts students majoring in deaf education. The analysis focuses on the interpreters' work reports, providing insight into interpreting, contextual analysis, and the selection of appropriate translation strategies. The findings highlight the essential role of the mentor interpreter as a professional role model and a source of advice for improving translation quality. This study contributes to the professional development of both aspiring and experienced sign language interpreters, as it identifies areas for growth and highlights the potential of senior students. The insights gained can also inform academic institutions in designing a more practical and situation-appropriate curriculum, ultimately enhancing the quality of sign language translation and interpretation education.

Keyword: Mentor Interpreter, Sign Language Interpreter Students, Sign Translation

บทนำ

การแปลภาษามือเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถทางภาษาศาสตร์ และความเชี่ยวชาญในบริบททางวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง นักศึกษาล่ามภาษามือจึงต้องผ่านการฝึกฝนอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการแปลภาษามืออย่างมีประสิทธิภาพ โดยทางสถาบันราชสุดาคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตนักศึกษาล่ามภาษามือ ดำเนินการโดยหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหูหนวกศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดรูปแบบและกระบวนการฝึกปฏิบัติการเป็นล่ามภาษามือเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร โดยนำความรู้และความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีที่ได้ศึกษามาก่อนนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง รวมถึงเรียนรู้บริบทการทำงานจากประสบการณ์ในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนหูหนวก อีกทั้งมีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ดังนี้ ทักษะทางภาษา ทักษะการสื่อสาร และมนุษย์สัมพันธ์ ตลอดจนมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณล่ามภาษามือเป็นต้น (Bachelor of Arts Program in Deaf Studies, 2024) ซึ่งสอดคล้องกับ Beal and Faniel (2019) กล่าวว่าล่ามภาษามือที่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษามือยิ่งทำให้ใช้ภาษามือได้เหมือนคนหูหนวก รวมถึงการทำงานของล่ามภาษามือทุกครั้งที่แปลภาษามือต้องคำนึงถึงหลักจริยธรรมของล่ามภาษามือเพื่อเป็นเกาะป้องกันไม่ให้ล่ามกระทำความผิด โดยมีหลักการที่สำคัญ 4 ประการสำคัญ ได้แก่ การรักษาความลับ (Confidentiality) การวางตัวเป็นกลาง (Impartiality) การใช้ดุลยพินิจ (Discretion) และการรักษาระยะห่าง (Professional Distance) (Solow, 1981) ในกระบวนการนี้ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นต้นแบบที่ดีในการถ่ายทอดความรู้พร้อมกับให้คำแนะนำ อย่างไรก็ตามการแปลภาษามือยังคงมีอุปสรรคที่ท้าทายสำหรับนักศึกษาล่ามภาษามือเช่น การทำความเข้าใจความหมายที่ซับซ้อนในบริบทต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยความรู้ลึกซึ้งทั้งในภาษาและวัฒนธรรมของภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง การแปลแบบยึดความหมายตามแนวคิดของอ็องตวน แบร์มาน คือการให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเจตนาและสาระสำคัญของต้นฉบับ มากกว่าการรักษารูปคำหรือโครงสร้างทางไวยากรณ์แบบคำต่อคำ ทั้งนี้การยึดความหมายมิใช่การลดทอนต้นฉบับ หากแต่เป็นการสร้างสมดุลระหว่างความซื่อสัตย์ต่อเนื้อหาและความเป็นธรรมชาติของการสื่อสารในบริบทใหม่ (Wongsanga, 2019) รวมถึงการปรับตัวต่อแรงกดดันในสถานการณ์จริง และการจัดการกับความคาดหวังที่สูงของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการ มีการศึกษาหัวใจของล่ามภาษามือตามมุมมองของคนหูหนวก ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญจากการศึกษาได้ว่าทักษะที่ล่ามภาษามือจำเป็นจะต้องมีประกอบด้วย ทักษะการใช้สองภาษา (Bilingual Skills) เกี่ยวกับไวยากรณ์ของทั้งสองภาษา เพราะการเก่งเพียงภาษาเดียวนั้นไม่เพียงพอต่อการเป็นล่ามภาษามือ ทักษะการสะกดนิ้วมือ (Fingerspelling) ล่ามภาษามือส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงการสะกดนิ้วมือโดยใช้ท่ามือแทน ซึ่งการใช้ท่ามือแทนนั้นอาจจะไม่สอดคล้องกับเนื้อหาหรือเรื่องราวที่กำลังสื่อสาร ทักษะการพรรณนาเป็นเรื่องที่ยากสำหรับล่ามภาษามือที่ต้องอธิบายคำศัพท์เพื่อให้คนหูหนวกเกิดภาพที่ตรงกันและเข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ โดยการใช้ท่ามือ การใช้พื้นที่ในการแปล และการสวมบทบาทสมมุติ ซึ่งล่ามภาษามือจะต้องใช้ประสบการณ์และความรู้รอบตัวในการเลือกคำอธิบาย (Tammasaeng, 2020) เมื่อทำหน้าที่ล่ามภาษามือไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาล่ามภาษามือหรือล่ามภาษามืออาชีพคนหูหนวกมักจะคาดหวังถึงคุณภาพการแปลภาษามือของล่ามภาษามือเสมอ

ดังนั้นบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการช่วยดูแลนักศึกษาล่ามภาษามือที่ต้องเผชิญกับความท้าทายเหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงเป็นสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอบทบาทหน้าที่และแนวทางการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยง พร้อมกับกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการช่วยแนะนำและปรับปรุงการแปลภาษามือรวมถึงกรณีศึกษาสถานการณ์การสะท้อนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยการวิเคราะห์ในสถานการณ์การเป็นล่ามทางการศึกษาผ่าน

บันทึกการปฏิบัติงานของล่ามภาษามือพี่เลี้ยง ซึ่งสังเกตแล้วทำการบันทึกจากการแปลภาษามือของนักศึกษาล่ามภาษามือจำนวน 8 คน ชั้นปีที่ 4 นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการแปลภาษามือที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการผลิตล่ามภาษามือที่มีคุณภาพในอนาคต

บทบาทหน้าที่ของล่ามภาษามือพี่เลี้ยง

ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงนั้นทำหน้าที่เป็น (1) ผู้นำทาง (Navigator) ที่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ด้านกฎหมายและมาตรฐานวิชาชีพ (2) ผู้สะท้อน (Reflector) ที่ให้คำแนะนำเชิงบวก ประชุมสะท้อนความคิด ถอดบทเรียน และแนะนำข้อแก้ไขเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานด้วยการใช้คำพูดเชิงบวก (3) ผู้ช่วยผ่อนคลาย (Relaxer) เป็นกัลยาณมิตรที่ดีผ่านการสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีม รวมถึงการสร้างแรงบัลดาลใจที่ดี และ (4) ผู้ยกระดับ (Upgrader) ที่มีการปรับองค์ความรู้ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดเป้าหมายในการให้คำปรึกษา (Pabchanda, 2020) รวมไปถึงศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการแปล เทคนิคการแปล และการจัดการสถานการณ์เฉพาะหน้า ที่ใช้ในการปฏิบัติงานแปลเพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนให้คำปรึกษา นอกจากนี้คุณลักษณะสำคัญของการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยงที่ดีจำเป็นต้องมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในหน่วยงาน 3 ปีขึ้นไป เนื่องมาจากการศึกษาของ Beal et al. (2018) ได้ทำการประเมินทักษะการใช้ภาษามือล่ามทางการศึกษาพบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปลภาษามือ ได้แก่ (1) การแปลคำศัพท์เฉพาะทาง (2) พื้นความรู้เดิมของล่ามภาษามือในการใช้ภาษามือ (3)ผู้ที่มีประการณ์การใช้ภาษามือน้อยจะมีคะแนนการประเมินต่ำกว่าล่ามที่มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี จึงเป็นเหตุผลที่มาคุณลักษณะสำคัญของการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยงรวมถึงมีผลการปฏิบัติงานที่ดีในระดับเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในองค์กร มีทัศนคติที่ดี สามารถเป็นแบบอย่างได้ มีความเต็มใจในการถ่ายทอดองค์ความรู้และพร้อมเสียสละเวลาในการพัฒนานักศึกษาล่ามภาษามืออย่างเต็มที่ สามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ และให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีทักษะการสื่อสารที่ดีให้การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและเสนอความคิดเห็นเชิงบวกเพื่อให้กลุ่มปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายไปพร้อมกันได้ (Kaewbooddee & Kitdesh, 2018)

แนวทางการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยง เพื่อการพัฒนานักศึกษาล่ามภาษามือให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

การได้รับมอบหมายให้เป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยงที่ต้องรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาล่ามภาษามือ โดยนักศึกษาล่ามภาษามือถูกมอบหมายให้ปฏิบัติงานในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งในรายวิชาจะมีล่ามภาษามือผู้ปฏิบัติงานประจำจำนวน 2 คน ต่อรายวิชาซึ่งถูกมอบหมายให้เป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยง สิ่งสำคัญของการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยงนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการสอนงาน โดยทักษะการสอนงาน และให้คำแนะนำนั้นมีประเด็นหลักดังนี้ (1) การปฏิบัติงาน เช่น การแต่งกาย การตรงต่อเวลา และการเปลี่ยนล่าม (2) ทักษะที่จำเป็น เช่น การจับประเด็น การแปลภาษามือ การแปลพูด และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (3) ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นพร้อมวิธีการแก้ปัญหา (4) แผนผังงานการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยล่ามภาษามือพี่เลี้ยงจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษาล่ามตามทักษะที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นอกจากนี้ยังมีทักษะการให้คำปรึกษาที่จะต้องเป็นผู้รับฟังที่ดี นอกจากนี้จะมีการติดตามการปฏิบัติงานผ่านแบบบันทึกการปฏิบัติการล่ามภาษามือไทย หลังจากที่ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ นักศึกษาล่ามภาษามือจะต้องบันทึกการปฏิบัติงานและข้อแนะนำลงแบบบันทึกดังกล่าว เพื่อที่ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงจะสามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษาล่ามภาษามือ รวมถึงการประเมินผลการทำงานผ่านแบบประเมินการฝึกปฏิบัติการเป็นล่ามภาษามือไทย 1 สำหรับล่ามภาษามือพี่เลี้ยงที่พิจารณาการประเมินผลผ่านการสังเกตการปฏิบัติงานและการพูดคุย

ทั้งนี้การเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยงควรเป็นผู้สนับสนุนช่องทางแหล่งเรียนรู้ภาษามือสำหรับนักศึกษาล่ามภาษามือ คือการแนะนำช่องทางที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาข้อมูลเพื่อใช้ในการแปลภาษามือ เช่น คลังคำศัพท์ภาษามือที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาไม่ว่าจะเป็นรายงานบันทึกการปฏิบัติงานล่ามภาษามือประจำรายวิชาต่าง ๆ ฐานข้อมูลคำศัพท์ภาษามือไทยของสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย และหนังสือภาษามือไทย นอกจากนี้ยังมีวิดีทัศน์บันทึกการเรียนการสอนห้องเรียนของแต่ละรายวิชาให้ศึกษาการแปลภาษามือของล่ามภาษามือพี่เลี้ยง และเอกสารจดคำบรรยายที่มีรายละเอียดเนื้อหารายวิชาเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาดังกล่าวก่อนการแปล รวมไปถึงการเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดระหว่างล่ามภาษามือพี่เลี้ยง นักศึกษาล่ามภาษามือ และสถาบันการศึกษาในกิจกรรมการถามตอบ กิจกรรมคำศัพท์ภาษาใหม่ๆ หรือคำศัพท์ที่ใช้ในห้องเรียน และกิจกรรมสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นระกว่างการฝึก

จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานในบทบาทของการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยงตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้นอยู่ในทุกกระบวนการฝึกงานการเป็นล่ามภาษามือ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกแปลภาษามือในรายวิชาที่มีการบรรยายเนื้อหาทั้งในรูปแบบเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ เพื่อเป็นการฝึกทักษะการแปลภาษามือที่มีความหลากหลายในด้านการตีความ ทั้งนี้ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงจะเป็นผู้พบเห็นข้อจำกัดที่นำไปสู่การพัฒนาเรื่องทักษะการแปลและทักษะการทำงานของนักศึกษาล่ามภาษามือ จึงได้วิเคราะห์สถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือเพื่อที่จะนำไปสู่ทักษะที่ควรจะมีในการเป็นล่ามภาษามือและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ

ตัวอย่างกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการช่วยแนะนำและปรับปรุงการแปลภาษามือ

กระบวนการฝึกปฏิบัติการเป็นล่ามภาษามือการศึกษา นักศึกษาล่ามภาษามือมักเผชิญกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนและสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการแปล กรณีศึกษาต่อไปนี้จะสะท้อนให้เห็นอุปสรรคในการแปลและคำอธิบายพร้อมกับการให้คำแนะนำในด้านโครงสร้างทางภาษา ด้านคำศัพท์ และด้านเนื้อหาที่ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงได้ทำการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาทักษะการแปลของนักศึกษาล่ามภาษามืออย่างเป็นรูปธรรม

1. ด้านโครงสร้างทางภาษา

การแปลภาษามือหรือการแปลเป็นภาษาไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงโครงสร้างทางภาษาและการเลือกใช้คำให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ โดยเฉพาะการแปลคำกริยาที่ส่งผลโดยตรงต่อความหมาย อันเนื่องจากโครงสร้างทางภาษามือมีลักษณะเฉพาะในการใช้คำกริยาในประโยค โดยท่ามือที่ใช้จะแปรเปลี่ยนไปตามคำนามที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบุคคล สัตว์ หรือสิ่งของ เพื่อสะท้อนความสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับการรับรู้ของนักศึกษาหูหนวก

1.1 การแปลคำกริยา ในบริบทห้องเรียนในขณะที่อาจารย์สอนโดยมีล่ามภาษามือเป็นผู้แปลแต่นักศึกษาไม่ตั้งใจเรียน อาจารย์ผู้สอนจึงพูดว่า “อ่านแคปชั่นเองเอาไหม”

จากบริบทนักศึกษาล่ามภาษามือเลือกใช้การแปลแบบตรงตามโครงสร้างภาษาไทยซึ่งมีข้อสังเกตจากการแปลคำว่า “อ่าน” โดยที่นักศึกษาเลือกใช้การแปลเหมือนกับการอ่านหนังสือ (ท่ามืออ่านหนังสือเคลื่อนไหวขึ้นลง) อย่างไรก็ตามแม้ว่าการแปลของนักศึกษาจะสามารถสะท้อนคำว่าอ่านได้ แต่เมื่อวิเคราะห์บริบทแล้วการอ่านที่กล่าวถึงไม่ได้หมายถึงการอ่านหนังสือทั่วไป แต่หมายถึงการอ่านแคปชั่นที่จะแสดงบนอุปกรณ์แสดงผลในห้องเรียน (จอโปรเจคเตอร์) โดยลักษณะการขึ้นของแคปชั่นจะแสดงจากซ้ายไปขวา ดังนั้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงจึงเสนอปรับภาษามือคำว่า “อ่าน” ในบริบทนี้จากขึ้นลงเป็นซ้ายไปขวา เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการแสดงผลของอุปกรณ์และเพื่อสะท้อนลักษณะธรรมชาติของการอ่านข้อมูล สอดคล้องกับ Danthanavanich (2008) ได้อธิบายว่า คำกริยาเชิงพื้นที่ (Spatial Verbs) คือคำกริยาในภาษามือที่ใช้

ตำแหน่งและทิศทางของมือในการบอกข้อมูลหรือบอกว่าการกระทำเกิดขึ้นกับใครและที่ไหน ท่ามือจะเปลี่ยนไปตามตำแหน่งและทิศทางที่ต้องการสื่อ นอกจากนี้กริยาเชิงพื้นที่เป็นคำกริยาในภาษามือที่เปลี่ยนแปลงไปตามรูปร่างและขนาดของวัตถุ อีกทั้งยังมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดที่กำหนดทิศทางการใช้พื้นที่แสดงท่ามือ คำกริยาประเภทนี้มีความสัมพันธ์กับผู้ที่แสดงภาษามือและเมื่อปรากฏในรูปประโยคของภาษามืออาจมีการแสดงประธานอย่างชัดเจนหรืออาจละประธานได้ตามบริบท (Oomen, 2020)

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำถึงฝึกการวิเคราะห์บริบทก่อนแปลเป็นภาษามือและหลีกเลี่ยงการแปลตามไวยากรณ์ภาษาไทย โดยพิจารณาสถานการณ์จริงเพื่อเลือกท่ามือให้สอดคล้องกับลักษณะการกระทำและพื้นที่ นอกจากนี้ควรฝึกสังเกตการเคลื่อนไหวร่างกาย การหยิบจับสิ่งของขนาดต่าง ๆ และการใช้สายตาอย่างมีเป้าหมาย เพราะการกระทำเหล่านี้เป็นคำกริยาสำคัญในโครงสร้างประโยคภาษามือ

1.2 การเลือกใช้คำกริยาให้เหมาะสมกับประธาน นักศึกษาหูหนวกทำภาษามือ “แมว+กิน+อะไร”

จากประโยคนักศึกษาล่ามภาษามือแปลคำกริยา ได้ว่า “รับประทาน” ในการแปลภาษาควรเลือกใช้คำกริยาให้เหมาะสมกับประธานของประโยคนั้น ๆ คำว่า “รับประทาน”เป็นคำสุภาพที่ใช้กับบุคคล ในขณะที่ประโยคข้างต้นประธานเป็นสัตว์ควรใช้คำว่า“กิน”การใช้ภาษาให้ถูกต้องไม่ได้ขึ้นอยู่กับหลักไวยากรณ์เท่านั้น แต่ยังต้องสอดคล้องกับบริบท เช่น ผู้ฟัง เนื้อหา และกาลเทศะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสถานการณ์การใช้ภาษา ผู้แปลจำเป็นต้องตระหนักถึงความจริงของภาษาและคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังด้วย (Prasithrathsint, 2013)

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำถึงการเลือกใช้คำกริยาให้เหมาะสมกับประธานเป็นปัจจัยสำคัญในการแปลและการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องใช้คำให้สอดคล้องบริบทของสถานการณ์ เช่น การใช้ภาษาทางการในที่ประชุม ภาษาที่เป็นกันเองในวงสนทนา ภาษาที่ใช้ในนิทาน และภาษาสำหรับบุคคลแต่ละช่วงอายุ ซึ่งสามารถพัฒนาได้จากการฝึกอ่านและฟังอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งวิเคราะห์โครงสร้างและการใช้ภาษาหลังการอ่านหรือฟังทุกครั้ง เช่น วิเคราะห์การใช้คำเชื่อม น้ำเสียง และสีหน้าท่าทางเป็นต้นเพื่อประยุกต์ใช้ในการแปลและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านคำศัพท์

การเลือกใช้คำศัพท์ให้สอดคล้องกับบริบทในห้องเรียนถือเป็นทักษะสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อความถูกต้องและความชัดเจนของการสื่อสาร ล่ามภาษามือจำเป็นต้องวิเคราะห์สถานการณ์และเจตนาของผู้พูดอย่างรอบด้าน เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำที่ซ้ำซ้อน คำที่ไม่จำเป็น หรือไม่ตรงกับความหมายที่แท้จริง

2.1 สถานการณ์การ อาจารย์ผู้สอนสอบถามนักศึกษาทุกคนในห้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องกำหนดวันในการเรียนการสอนและเกี่ยวกับวิธีสอน อาจารย์ผู้สอนพูดว่า “อาจารย์ขอปรึกษาหน่อย”

จากสถานการณ์นักศึกษาล่ามภาษามือเลือกใช้ท่ามือที่มีความหมายซ้ำกัน ได้แก่ท่ามือปรึกษา (ท่ามืออธิบาย) และท่ามือปรึกษา (ท่ามือนิ้วชี้) สองท่ามือนี้มีความหมายเหมือนกันใช้ได้ทั้งสองแบบซึ่งขึ้นอยู่กับว่าผู้รับสารที่เป็นกลุ่มคนหูหนวกในสถานะใด หากเป็นนักศึกษาหูหนวกควรใช้ท่ามือปรึกษา (ท่ามืออธิบาย) การเป็นล่ามทางการศึกษาควรใช้ภาษามือไทยในการแปลเป็นหลักเพราะนักศึกษาหูหนวกตามเป้าหมายของหลักสูตรเพื่อประกอบวิชาชีพครู ดังนั้นการใช้ภาษามือไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง หากวิเคราะห์จากสถานการณ์ข้างต้นบริบทและเจตนาของอาจารย์ผู้สอนต้องการที่จะสอบถามนักศึกษา ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงเสนอการแปลจากเจตนาของอาจารย์โดยใช้ท่ามือคำว่า “ถาม” แทนท่ามือคำว่า “ปรึกษา” เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในห้องเรียน

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำการฝึกวิเคราะห์บริบทและเจตนาของผู้พูดสามารถทำได้โดยการดูคลิปวิดีโอการพูดหรือสถานการณ์จริงที่หลากหลาย พร้อมจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ผู้พูด ผู้ฟัง และวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ควบคู่กับการสังเกตท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียง เพื่อทำความเข้าใจอารมณ์และความหมายแฝงของผู้พูด

2.2 สถานการณ์อาจารย์ผู้สอนบอกกับนักศึกษาว่า “นักศึกษาต้องแก้แผน”

จากสถานการณ์นักศึกษาล่ามภาษามือแปลคำว่า“ต้องแก้แผน” เลือกใช้ท่ามือ ปรับ(หมุนมือ) คำว่า “ปรับ” มักใช้ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งหนึ่งไปเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น ปรับพฤติกรรม เปลี่ยนนโยบาย หรือเปลี่ยนเทคโนโลยี การเลือกใช้คำที่สอดคล้องกับบริบทล่ามภาษามือพี่เลี้ยงเสนอการแปลได้ว่า ขั้นตอนการสอนมีการแก้ไข เนื่องจากโดยความหมายของอาจารย์เป็นการปรับแก้บางส่วนเท่านั้น จากข้อจำกัดในการแปลคำที่ไม่มีท่ามือเฉพาะทาง ล่ามภาษามือจำเป็นต้องใช้ทักษะในการเลือกคำให้เหมาะสมกับบริบท ดังนั้นประสบการณ์ในการแปลมีผลต่อการเลือกใช้คำที่เหมาะสม เพราะล่ามภาษามือที่มีประสบการณ์มากจะสามารถวิเคราะห์บริบทได้หลายระดับ ได้แก่ ไวยากรณ์ ความหมาย และเชิงจิตวิทยา เพื่อให้การเลือกคำถูกต้องและไม่เกิดความเข้าใจผิด ในขณะที่ล่ามภาษามือที่มีประสบการณ์ไม่มากพออาจมีโอกาสแปลคำผิดพลาดได้ง่ายกว่า รวมถึงระยะเวลาในการประมวลคำในการคาดกาณ์คำศัพท์ยังต้องใช้ระยะเวลาที่มากกว่าล่ามที่มีประสบการณ์ (Chmiel, 2021)

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำได้ว่านักศึกษาล่ามภาษามือควรจดบันทึกงานที่อาจารย์มอบหมายให้กับนักศึกษาในห้องเรียนอย่างละเอียด เช่น มอบหมายงานอะไร นักศึกษาต้องทำอะไร แล้วทำอย่างไร ส่งเมื่อไหร่ เพื่อที่จะได้เตรียมข้อมูลก่อนการแปลครั้งต่อไป การจดบันทึกจะช่วยให้ล่ามภาษามือแปลได้อย่างคล่องแคล่วเนื่องจากในหนึ่งสัปดาห์ล่ามภาษามืออาจจะเข้าปฏิบัติงานหลายวิชา บางสถานการณ์ก่อนเริ่มการเรียนการสอนอาจารย์จะทักท้วงเรื่องการบ้านก่อนบ่อยครั้งที่ใช้คำพูดที่สั้นกระสับ นักศึกษาล่ามภาษามืออาจจะจับประเด็นได้ยากลำบากหากเมื่อมีการจดบบันทึกแล้วนั้นจะช่วยเตือนความจำของล่ามภาษามือและใช้เป็นข้อมูลที่ต้องศึกษาก่อนการแปลได้

3. ด้านเนื้อหา

การนำเสนอด้านเนื้อหาโดยวิเคราะห์ในบริบทของห้องเรียน มุ่งเน้นประเด็นการแปลเนื้อหาให้ครบถ้วน ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ล่ามภาษามือต้องตระหนัก เพื่อให้การสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้รับสารเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ การถ่ายทอดข้อมูลให้ครบถ้วนไม่เพียงขึ้นอยู่กับทักษะการฟัง การตีความ และการจับใจความเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยคลังคำศัพท์ที่เพียงพอเพื่อช่วยให้เลือกใช้ท่ามือได้เหมาะสม ลดการใช้คำซ้ำหรือผิดความหมาย รวมถึงการเพิ่มพูนความรู้รอบตัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเลือกใช้ถ้อยคำหรือท่ามือที่สอดคล้องกับบริบท เนื้อหาและเจตนาของผู้พูด

3.1 การแปลเนื้อหาที่ครบถ้วน ในสถานการณ์อาจารย์ผู้สอนบอกกับนักศึกษาว่า “นำเสนอให้กระชับดูเพื่อนว่าเนื้อหาไหนที่ซ้ำกับเพื่อน”

จากการแปลเนื้อหาของนักศึกษาล่ามภาษามือแปลเป็นภาษามือได้ว่า นำเสนอ+สรุป มีข้อมูลบางส่วนขาดหายไป ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงใช้การวิเคราะห์บริบทของห้องเรียนและตีความจากความหมายของผู้พูดจากประโยคที่ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงแปลจะไม่ปรากฏท่ามือคำว่า“ซ้ำกับเพื่อน”แต่เลือกใช้ท่ามือ“ดู+เหมือนเรา+ขีดทิ้ง”แทน เนื่องจากในบริบทของห้องเรียนนักศึกษาใช้เอกสารในการนำเสนอ ล่ามภาษามือจึงเลือกท่ามือที่สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบของเอกสาร เพื่อช่วยให้นักศึกษาเกิดการเชื่อมโยงภาพและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำฝึกการสังเกตและตีความรูปประโยคว่าผู้พูดต้องการอะไรและวิเคราะห์สถานการณ์รอบด้าน อาทิ ลักษณะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา รูปแบบและเนื้อหาของการบรรยาย รวมถึงลักษณะการใช้ภาษามือของนักศึกษาหูหนวก ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาล่ามภาษามือสามารถสร้างภาพในจินตนาการและเชื่อมโยงข้อมูลไปสู่การถ่ายทอดเป็นภาษามือหรือภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

3.2 การมีคลังศัพท์ที่เพียงพอต่อการแปล อาจารย์ผู้สอนบอกกับนักศึกษาหูหนวกว่า “นักศึกษาต้องรู้เท่าทันสื่อ”

จากการแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือตีความคำว่า“รู้เท่าทันสื่อ”โดยใช้คำศัพท์ภาษามือคำว่า ยูทูป และวีดีโอ ซึ่งการแปลสองคำนี้อาจจะยังไม่ได้เชื่อมไปสู่คำว่า“รู้เท่าทันสื่อ”ได้ไม่ชัดเจน ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงใช้อธิบายขยายความได้ว่า สื่อที่เป็นวีดีโอ รูปภาพต่าง ๆ อย่าเชื่อ จะต้องคิดวิเคราะห์ก่อนเสมอ ดังนั้นการแปลเฉพาะคำศัพท์ที่มีท่ามืออาจจะส่งผลให้นักศึกษาหูหนวกได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วนและเข้าใจเนื้อหาได้ไม่สมบูรณ์ Baxter (2012) ได้นำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมล่ามแบบต่อเนื่อง (Consecutive Interpreting) โดยเน้นการฟังอย่างมีวิจารณญาณและการถ่ายทอดเนื้อหาด้วยภาษาที่เหมาะสมกับผู้รับสาร มากกว่าการจำคำต้นฉบับ ฝึกการจับประเด็นการจัดลำดับเนื้อหา และการแสดงออกทางร่างกายอย่างเป็นธรรมชาติ อีกทั้งยังเน้นการจดบันทึกเฉพาะข้อมูลสำคัญ เช่น ตัวเลขหรือชื่อเฉพาะรวมถึงการบริหารสถานการณ์ล่าม เพื่อให้ล่ามภาษามือสามารถเลือกกลวิธีในการถ่ายทอดภาษามือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำการแปลภาษามือไม่ควรยึดเพียงคำศัพท์ที่มีท่ามือเท่านั้น แต่ต้องตีความและถ่ายทอดความหมายโดยเฉพาะคำหรือวลีเชิงนามธรรม อย่าง “รู้เท่าทันสื่อ” ที่ไม่มีท่ามือตรงตัวจำเป็นต้องอธิบายความหมายผ่านชุดท่ามือที่ครอบคลุมสาระสำคัญ เช่น การรู้จักคิด วิเคราะห์ และประเมินข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ทั้งนี้การฝึกให้มองประโยคเป็น “ความหมาย” มากกว่าการแปลคำต่อคำจะช่วยให้นักศึกษาหูหนวกเข้าใจสาระสำคัญครบถ้วน

3.3 การเพิ่มพูลความรู้รอบตัว

3.3.1 “ข้าวซอย” หากเป็นคำที่นักศึกษาล่ามภาษามือไม่รู้ท่ามือจะใช้การแก้ไขสถานการณ์การแปลโดยการสะกดนิ้วมือคำนั้น ๆ ซึ่งก็สามารถทำได้ ซึ่งล่ามภาษามือพี่เลี้ยงเสนอการแปลโดยการอธิบายคำว่า “ข้าวซอย” ซึ่งประกอบด้วยการมองเห็น เช่น เส้นสีเหลือง การสัมผัสที่สื่อถึงลักษณะการกินคล้ายก๋วยเตี๋ยวและภาพจำทั่วไปที่คนมักเชื่อมโยงกับการไปเที่ยวเชียงใหม่ซึ่งต้องได้ลิ้มรสข้าวซอย การอธิบายต้องอยู่บนพื้นฐานการรับรู้ของคนหูหนวกสามารถเห็นภาพและเชื่อมโยงไปสู่ความหมายได้

3.3.2 “ตับ” (อวัยวะของคน)

เป็นการแปลเกี่ยวกับอวัยวะภายในนักศึกษาล่ามภาษามือแปลโดยใช้การชี้ตำแหน่งท้องด้านซ้ายแล้วสะกดนิ้วมือคำว่าตับ ซึ่งตำแหน่งที่ถูกต้องของตับอยู่ทางด้านขวา การแปลที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะภายในนั้นจำเป็นต้องชี้ตำแหน่งของอวัยวะนั้นๆให้ถูกต้อง เพื่อให้คนหูหนวกสามารถเชื่อมโยงและรับรู้ข้อมูลได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอวัยวะภายในจะช่วยส่งเสริมให้การแปลมีความถูกต้อง ชัดเจน และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.3 “วัฏจักรของน้ำ” คำนี้ไม่มีท่ามือหากล่ามภาษามือไม่มีองค์ความรู้เพียงพอ อาจเลือกใช้การสะกดนิ้วมือ (Fingerspelling) ก็สามารถแปลได้ แต่การสะกดเพียงอย่างเดียวอาจทำให้คนหูหนวกไม่เข้าใจเพราะเป็นการถ่ายทอดข้อมูลภาษาไทยแทนที่จะเป็นภาษามือ สำหรับล่ามภาษามือพี่เลี้ยงจะแปลคำศัพท์ภาษาไทยที่ไม่มีในภาษามือโดยการอธิบายคำศัพท์เพื่อให้นักศึกษาหูหนวกสามารถเห็นภาพและ

เชื่อมโยงไปสู่ความหมายได้ ล่ามภาษามือที่มีประสบการณ์ในการแปลจะมีระบบการฟังการจับประเด็นข้อความเข้ากับความรู้ใน Long-Term Memory (LTM) ความคล่องแคล่วการแปลเกิดจากประสบการณ์ที่สะสม ทำให้สามารถดึงข้อมูลจากความรู้เดิม (Background Knowledge) มาใช้ประมวลข้อมูลใหม่ได้รวดเร็ว เข้าใจภาพรวมทันที โดยหลักการนี้คือ Chunking Strategy ใช้แบ่งเนื้อหาช่วยจัดการข้อมูลจำนวนมากให้แปลได้อย่างแม่นยำและเรียบเรียงภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างภาษานั้น (Köpke & Nespoulous, 2006)

ดังนั้นจากกรณีศึกษาข้างต้นในฐานะล่ามภาษามือพี่เลี้ยงอาจให้คำแนะนำการแปลคำศัพท์ที่ไม่มีท่ามือกำหนดไว้ในระบบภาษามือจำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติม เพื่อสร้างภาพและความเข้าใจให้กับนักศึกษาหูหนวกไม่ควรใช้การสะกดนิ้วมือเพียงอย่างเดียว เพราะเป็นการถ่ายทอดตัวอักษรภาษาไทยไม่ใช่การสื่อสารด้วยภาษามือโดยตรง การอธิบายต้องอาศัยความรู้รอบตัว เช่น ลักษณะทางกายภาพ สี รูปทรง ความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ หรือข้อมูลเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้การแปลมีความถูกต้องและชัดเจน

ตัวอย่างกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการสะท้อนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ

จากกรณีศึกษานี้มุ่งนำเสนอทักษะการเป็นล่ามภาษามือที่รวบรมเทคนิคการแปล องค์ความรู้ด้านการศึกษาในการสร้างคำศัพท์ภาษามือ และการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในขณะที่ปฏิบัติหน้าล่ามภาษามือ ซึ่งเกิดจากการสังเกตและวิเคราะห์เหตุการณ์การแปลภาษามือของนักศึกษาล่ามภาษามือในบริบทห้องเรียน ซึ่งบทบาทล่ามภาษามือพี่เลี้ยงมีส่วนสำคัญในการชี้แนะและสะท้อนมุมมองเพื่อช่วยให้นักศึกษาล่ามภาษามือสามารถตระหนักถึงจุดแข็ง ระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุง และเป็นแนวทางพัฒนาทักษะการแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือ ภาพรวมของสถานการณ์จากการสังเกตและการวิเคราะห์ใช้หลักการของ Gile (2021) แสดงให้เห็นว่ากระบวนการล่ามภาษามือต้องใช้พลังงานสมอง (Processing Capacity) อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีข้อจำกัดเนื่องจากต้องจัดการข้อมูลทั้งในเชิงความหมายและเชิงพื้นที่ไปพร้อมกัน โมเดลความพยายาม (Effort Model: EM) จึงถูกนำมาใช้ในการศึกษากระบวนการแปลพร้อมจากภาษาพูดเป็นภาษามือ (Simultaneous Interpreting from Spoken to Signed Languages: R + M + P + SMS + ID + C) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ (1) การรับสาร (Reception Effort) คือการฟัง การประมวลผลเสียงพูดและการทำความเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ของต้นทาง (2)การเก็บรักษาข้อมูลในความจำระยะสั้น (Memory Effort) คือการจดจำทั้งเนื้อหาหลักและรายละเอียดเชิงบริบท เช่น ชื่อบุคคล ตัวเลข และคำศัพท์เฉพาะ (3) การผลิตภาษามือ (Production Effort) คือการถ่ายทอดข้อมูลเป็นภาษามือไทย (TSL) ตามหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้อง (4)การจัดการตำแหน่งเชิงพื้นที่ (Self-Management in Space) คือล่ามภาษามือต้องจัดการตำแหน่งร่างกายของตัวเองเพื่อให้คนหูหนวกสามารถมองเห็นได้ชัดเจนทั้งภาษามือและหน้าจอ (5) การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ (Interaction with the Deaf) คือล่ามภาษามือต้องให้ความสนใจกับการส่งสารหรือส่งท่ามือของคนหูหนวกในขณะปฏิบัติการแปล (6) การประสานงาน (Coordination Effort) คือการจัดลำดับและประสานการทำงานของทุกองค์ประกอบให้เป็นไปอย่างราบรื่น

ทั้งนี้องค์ประกอบทั้ง 6 ประการหากใช้พลังงานสมองเกินขีดจำกัดหรือขาดการประสานงานที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ความผิดพลาดระหว่างการแปลได้ เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวล่ามภาษามือจึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีและเทคนิคในการบริหารภาระทางปัญญา ได้แก่ (1) การเพิ่มพูนความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะด้านเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการรับรู้และทำความเข้าใจ (2) การเตรียมความพร้อมล่วงหน้าด้วยการศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อลดภาระการตีความ (3) การแบ่งหรือจัดกลุ่มข้อมูล (Chunking) เพื่อลดภาระความจำระยะสั้น (4) การใช้โครงสร้างภาษาที่กระชับและเรียบง่าย (5) การจดโน้ตหรือใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Notetaking) เพื่อช่วยถ่ายโอนข้อมูลสู่ภาษามืออย่างรวดเร็ว (6) การควบคุมระยะเวลาเพื่อป้องกัน

ความจำล้น (7) การอธิบายข้อมูลเชิงวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจบริบท และ (8) การสร้างภาพเหตุการณ์ (Scene Creation) เพื่อถ่ายทอดคำศัพท์ที่ไม่มีท่ามือโดยตรง การใช้โมเดลความพยายามจึงไม่เพียงเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการศึกษาเชิงวิชาการเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงสามารถนำมาใช้เพื่อสังเกต วิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาล่ามภาษามือในสถานการณ์การแปลซึ่งวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. ทักษะการแปลของล่ามภาษามือ

ทักษะการแปลของล่ามภาษามือประกอบด้วยการใช้พื้นที่ในการแปล การขยายความ การแปลคำศัพท์เฉพาะ การถ่ายทอดข้อมูลที่มีลำดับ การใช้ท่าทางประกอบ และบุคลิกภาพของล่าม ซึ่งทั้งหมดเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การสื่อสารมีความถูกต้อง ชัดเจนและเข้าใจง่าย โดยการใช้พื้นที่และท่าทางช่วยสร้างภาพให้นักศึกษาหูหนวกมองเห็นลำดับและความสัมพันธ์ของข้อมูล การขยายความและการอธิบายคำศัพท์เฉพาะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาที่ซับซ้อน ขณะที่บุคลิกภาพของล่ามภาษามือส่งเสริมความน่าเชื่อถือและความเป็นมืออาชีพทำให้การถ่ายทอดสารเป็นไปอย่างราบรื่น

1.1 การใช้พื้นที่ในการแปล

1.1.1 เมื่อต้องแปลประโยค “นวัตกรรม” กับ “เทคโนโลยีทางการศึกษา” ต่างกันอย่างไร ล่ามภาษามือสามารถใช้เทคนิคการแปลโดยการจัดวางตำแหน่งในพื้นที่ภาษามือ โดยกำหนดให้ “นวัตกรรม” อยู่ทางด้านขวา และ “เทคโนโลยีทางการศึกษา” อยู่ทางด้านซ้าย เมื่อมีการกล่าวถึงคำใดล่ามจะเบี่ยงตัวเล็กน้อยไปยังตำแหน่งของคำนั้น ข้อระวังของล่ามต้องจดจำด้านที่คำนั้น ๆ กำหนดได้ หากเบี่ยงตัวผิดฝั่งจะส่งผลให้การแปลความหมายผิดไป

1.1.2 ในการเคลื่อนไหวมือสองข้างพร้อมกัน โดยทั่วไปมือที่ไม่ถนัดจะคงท่ามือไว้ ส่วนมือที่ถนัดจะเป็นมือที่เคลื่อนไหว

1.2 เทคนิคการขยายความ การแปลคำศัพท์ที่ต้องอาศัยการขยายความเนื่องจากคำศัพท์บางคำอาจมีความหมายแตกต่างกันไปตามบริบท

1.2.1 คำว่า “ข้อมูล” ขยายความในบริบทของห้องเรียน อาจารย์ให้นิยามว่า หมายถึงภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ข้อความ เสียง เป็นต้น เมื่อล่ามแปลคำว่า “ข้อมูล” แปลเป็นภาษามือได้ว่า ข้อมูล เสียง รูปภาพวิดีทัศน์

1.2.2 คำว่า “ออนไลน์” บริบทประชุม“ประชุมออนไลน์” เลือกใช้ท่ามือกล้องวิดีทัศน์เพื่อสื่อถึงลักษณะการประชุมผ่านหน้าจอ สิ่งสำคัญหลักที่ใช้คือกล้องที่ติดกับอุปกรณ์นั้น ๆ บริบทขายของ“ขายของออนไลน์”เลือกใช้ท่ามือแพลตฟอร์มการขายเช่น เว็ปไซต์ ติ๊กตอกเฟสบุ๊ค ไอจี เป็นต้น บริบทสื่อการเรียนการสอน“บทเรียนออนไลน์” เลือกใช้ท่ามืออุปกรณ์ที่ใช้เปิดเพื่อเรียนรู้ เช่นคอมพิวเตอร์ โน๊ตบุ๊ค โทรศัพท์ เป็นต้น โดยเน้นที่การเรียนด้วยตนเองเป็นหลัก สังเกตว่า เทคนิคการขยายความ (Extended Rendition) เป็นการขยายคำเพื่อความเข้าใจในบริบทนั้น ๆ ขยายโดยใช้คำศัพท์ สีหน้า และท่าทางเพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษามือ (Biernacka & Kalata-Zawłocka, 2019) ซึ่งคำหนึ่งคำอาจจะมีความหมายต่างกันออกไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น รายวิชา ผู้เรียน หรือผู้ที่รับสารเป็นต้น

1.3 เทคนิคการแปลคำศัพท์เฉพาะ (1) การสะกดนิ้วมือ ได้แก่ คำใหม่ ชื่อเฉพาะ หรือคำที่ยังไม่มีในภาษามือ ทีละตัวอักษร โดยใช้ระบบการสะกดนิ้วมือภาษาไทย (2) การชี้คำที่จอฉายข้อมูลหรือกระดานนำเสนอ เช่น พาวเวอร์พอยต์ (Presentation Program) หรือเอกสารที่แสดงอยู่ต่อหน้าของล่ามภาษามือ

สามารถใช้การชี้ไปยังตำแหน่งคำนั้นบนจอเพื่อเน้นว่าข้อมูลนั้นคือคำเฉพาะ (3) การแทนค่าด้วยสีบนหน้าจอ โดยการใช้ท่าทาง/สีบนตัวอักษรสมมุติ เช่น บอกสีหรือการขยับมือในลักษณะเดียวกันเพื่อแทนกลุ่มข้อมูลที่มีสีต่างกัน (4) การแทนค่าด้วยสัญลักษณ์ โดยการใช้ลักษณะนาม (Classifier) หรือภาพแทนเพื่ออธิบายความหมาย เช่น เครื่องหมายเปอร์เซ็นต์ ลูกศร ท่าทางแสดง หรือแผนภูมิ (5) การวางตำแหน่งที่ตั้งของคำ การใช้พื้นที่ภาษามือเพื่ออ้างอิงคำศัพท์นั้น ๆ เช่น วางตำแหน่ง “รัฐบาล” ทางขวาและ “ประชาชน” ทางซ้าย เป็นต้น (6) การใช้ตัวอักษรนำ ใช้อักษรตัวแรกของคำศัพท์เฉพาะเพื่อย่อเป็นสัญลักษณ์ เช่น “ตลาดศาลายา” แปลเป็นภาษามือได้ว่า ตลาด+ ศ (ศ.ศาลา) (7) การตีความเป็นกระบวนการสำคัญในการแปลของล่ามภาษามือ โดยหมายถึงการอธิบายความหมายของคำหรือข้อความด้วยการเลือกใช้คำอื่น ท่าทาง หรือแม้กระทั่งการตีความเจตนาและอารมณ์ของผู้พูด ซึ่งการตีความสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับคำและระดับประโยค กระบวนการตีความนี้เกิดขึ้นในสมองของล่ามภาษามือขณะที่ฟังหรือรับสารโดยประกอบด้วยขั้นตอนหลักคือ การฟัง การวิเคราะห์หรือแปลความหมาย และการถ่ายทอดออกมาเป็นภาษามืออย่างเหมาะสมกับบริบทและผู้รับสาร (Patrie, 2018)

1.4 เทคนิคการแปลข้อมูลที่แสดงลำดับ การแปลของล่ามต้องอิงตามลำดับข้อมูลที่ปรากฏและถ่ายทอดผ่านภาษามือตามภาพที่เห็น (1) ข้อมูลในลักษณะแนวนอน เช่น “เดือนเมษายน ช่วงสัปดาห์ที่ 3 และ 4 เป็นช่วงสัปดาห์สอบ” การแสดงท่ามือจะพลิกหันในทิศทางแนวนอนเสมอ เพื่อสะท้อนภาพของปฏิทินที่แสดงลำดับสัปดาห์ในแนวนอน การแปลลักษณะนี้ช่วยเชื่อมโยงข้อมูลเชิงเวลาให้เข้าใจง่าย และทำให้การสื่อสารผ่านภาษามือสอดคล้องกับประสบการณ์ทางสายตาของนักศึกษาคนหูหนวกมากยิ่งขึ้น (2) ข้อมูลตัวเลขแนวตั้ง เช่น “Top 10 มหาวิทยาลัยไทยที่มีชื่อเสียงทางวิชาการหนึ่งในนั้นมีมหาวิทยาลัยมหิดล” การแสดงท่ามือในทิศทางแนวตั้งเป็นการเรียงท่ามือตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 10 โดยเรียงจากบนลงล่าง (3) การแสดงข้อมูลในตาราง ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 1 *แสดงตัวอย่างการแปลในรูปแบบคอลัมน์*

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1

การแสดงท่ามือในทิศทางแนวตั้งแทน“คอลัมน์”จำนวน5คอลัมน์ ซึ่งแต่ละนิ้วมือแสดงค่าคะแนน ซึ่งท่ามือนี้มักใช้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการแปลข้อมูลจากแบบประเมินหรือการแปลชุดข้อมูลที่อยู่ในตาราง เพื่อให้คนหูหนวกสามารถเชื่อมโยงกับโครงสร้างของข้อมูลจริงได้ชัดเจนและเข้าใจตรงกัน

1.5 เทคนิคการจัดการระหว่างการแปลผ่านท่าทางประกอบ ท่าทางที่เกิดขึ้นระหว่างการแปลภาษามือ เช่น การหงายฝ่ามือสองข้างเพื่อเน้นประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ ช่วงที่ล่ามหยุดคิดวางแผนคำแปล แสดงให้ผู้รับสารทราบว่าเนื้อหายังไม่จบลง การเบี่ยงตัวหรือหันศีรษะเล็กน้อยยังบ่งบอกถึงการจบประโยคหนึ่งและเริ่มต้นประโยคใหม่ที่มีความเชื่อมโยงกัน ส่วนการแสดงสีหน้าที่ไม่ได้สื่อความหมายตามคำศัพท์แต่ใช้เพื่อเน้นย้ำความสำคัญของเนื้อหาก็มีผลต่อการโน้มน้าวและการรับรู้ของผู้ฟัง รวมถึงล่ามภาษามือยังใช้สัญญาณทางสายตาในการกวาดตามองรอบห้องเมื่ออาจารย์ตั้งคำถามเพื่อตรวจจับท่าทางการตอบสนองจากนักศึกษาหูหนวก ทั้งนี้งานวิจัยของ Gabarró-López (2024) ชี้ให้เห็นว่าการแสดงออกท่าทางของล่ามเป็นเทคนิคสำคัญที่ล่ามใช้ทั้งในเชิงการลดภาระทางความคิดและการควบคุมการแปล ช่วยเพิ่มความชัดเจน ความลื่นไหล และความเป็นธรรมชาติของการแปลอีกทั้งยังสะท้อนอัตลักษณ์ของล่ามแต่ละบุคคล และเป็นส่วนหนึ่งของ

การสื่อสารแบบพหุช่องทาง (Multimodal Communication) ที่หลอมรวมภาษา ร่างกาย และอารมณ์ไว้ด้วยกันในกระบวนการแปลภาษามืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 บุคลิกภาพของล่ามภาษามือ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของล่ามภาษามือ เนื่องจากการแปลภาษาที่สองสร้างความวิตกกังวล ในบางสถานการณ์ล่ามภาษามือต้องแปลสิ่งที่ขัดแย้งกับความรู้สึกหรือเกิดปัญหาเฉพาะหน้าแล้วแก้ไขสถานการณ์ไม่ได้เกิดความกลัวและประหม่า (Bontempo et al., 2014) เนื่องจากบุคลิกภาพนำไปสู่ความไว้วางใจและเชื่อใจของคนหูหนวกรวมถึงทัศนคติของคนหูหนวกที่มีต่อล่ามภาษามือ ความไว้วางใจล่ามภาษามือว่าจะแปลข้อมูลที่ถูกต้องและตีความทุกอย่างอย่างซื่อสัตย์ (De Wit & Sluis, 2014) ดังนั้นข้อควรระวังสำหรับนักศึกษาล่ามภาษามือ ได้แก่ ขณะปฏิบัติหน้าที่หน้าชั้นเรียน ไม่ควรแลบลิ้น โยกตัวไปมา หรือแสดงอาการตกใจเมื่อแปลผิดหรือแปลคำนั้นๆโดยไม่รู้ความหมาย

2. องค์ความรู้ด้านการศึกษา

เป็นการสร้างคำศัพท์ภาษามือขึ้นใหม่ โดยล่ามภาษามือและนักศึกษาหูหนวกได้ตกลงร่วมกันว่าจะใช้ท่ามือนั้นเฉพาะเพื่อการสื่อสารในรายวิชานั้น

2.1 คำศัพท์ที่ใช้ในห้องเรียน (1) คำศัพท์ภาษาไทยไม่มีในภาษามือ ล่ามภาษามือและคนหูหนวกสามารถตกลงคำศัพท์ภาษามือที่ใช้ในห้องเรียนร่วมกันได้ เพื่อให้การสื่อสารชัดเจนและเข้าใจตรงกัน (2) คำศัพท์ที่นักศึกษาหูหนวกมีท่ามืออยู่แล้ว ล่ามภาษามือควรมีทักษะในการสังเกตและใช้ท่ามือนั้นตามที่คนหูหนวกใช้ เพื่อให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ล่ามภาษามือจำเป็นต้องมีไหวพริบและไม่ควรคิดท่ามือขึ้นเองเพราะอาจทำให้นักศึกษาหูหนวกเกิดภาพจำที่คลาดเคลื่อนและเข้าใจความหมายไม่ตรงกัน

3. การตัดสินใจเชิงจริยธรรม การทำงานของล่ามภาษามือทำงานในลักษณะเป็นเป็นคู่หรือเป็นทีมตามลักษณะงานนั้น ๆ ดังนั้นการทำงานร่วมกันต้องให้เกียรติและการกระทำต้องเหมาะสมตามสถาการณ์นั้น ๆ เช่นกรณีต่อไปนี้ (1) การส่งมือให้คู่ล่ามภาษามือ ควรหลีกเลี่ยงการส่งภาษามือเป็นประโยคยาว ๆ หรือคำศัพท์ที่ง่ายจนเกินไป เนื่องจากเป็นมารยาทในการให้เกียรติเพื่อนร่วมงานและไม่รบกวนการแปลที่กำลังดำเนินอยู่ (2) การแก้ไขคำที่ล่ามภาษามือแปลผิดเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้เสมอ โดยเฉพาะในกรณีที่ได้ยินคำพูดผิดเพี้ยนไป หากล่ามแปลผิดควรรีบแก้ไขทันทีโดยแจ้งนักศึกษาหูหนวกว่าแปลผิด พร้อมกล่าวขอโทษและเปลี่ยนเป็นท่ามือที่ถูกต้อง (3) กรณีที่มีผู้พูดมากกว่า 1 คน ล่ามภาษามือควรบอกชื่อภาษามือของผู้พูดหรือใช้การผายมือไปในตำแหน่งทิศทางที่ผู้พูดกำลังพูด เพื่อให้คนหูหนวกเข้าใจสถานการณ์ว่าใครกำลังเป็นผู้พูด

บทสรุป

บทความนี้สะท้อนการแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือในมุมมองของล่ามภาษามือพี่เลี้ยง ผู้มีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษา ถ่ายทอดประสบการณ์ และพัฒนาทักษะ ซึ่งแนวคิดของ Bentley Sassaman (2014) ที่ชี้ว่าการเป็นล่ามพี่เลี้ยงไม่ใช่เพียงการแนะนำทั่วไป แต่คือการฝึกเชิงลึกเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพล่ามภาษามือ บทความฉบับนี้จึงได้นำเสนอบทบาทหน้าที่และแนวทางการเป็นล่ามภาษามือพี่เลี้ยง พร้อมกับกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการช่วยแนะนำและปรับปรุงการแปลภาษามือให้เห็นถึงอุปสรรคในการแปลพร้อมกับการให้คำแนะนำในด้านโครงสร้างทางภาษาที่เป็นการแปลเกี่ยวกับคำกริยาในภาษามือ ด้านคำศัพท์ที่ต้องเลือกใช้คำให้สอดคล้องกับบริบทและเจตนาของผู้พูด และด้านเนื้อหาที่ต้องแปลให้ครบถ้วนรวมถึงการเพิ่มพูลความรู้รอบตัวที่ล่ามภาษามือทุกคนต้องใฝ่หาความรู้ใหม่อยู่เสมอ และได้นำเสนอกรณีศึกษาสถานการณ์การแปลของนักศึกษาล่ามภาษามือกับบทบาทของล่ามภาษามือพี่เลี้ยงในการสะท้อนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพล่ามภาษามือ โดยการสังเกต

และวิเคราะห์เหตุการณ์การแปลภาษามือของนักศึกษาล่ามภาษามือในบริบทห้องเรียนที่สำคัญ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การพัฒนาทักษะการเป็นล่ามภาษามือที่รวบรวมเทคนิคการแปลไม่ว่าจะเป็นการใช้พื้นที่ในการแปล การขยายความ การแปลคำศัพท์เฉพาะ การแปลข้อมูลที่แสดงลำดับ การจัดการระหว่างการแปลผ่านท่าทางประกอบ และบุคลิกภาพ (2) องค์ความรู้ด้านการศึกษาในการสร้างคำศัพท์ภาษามือในห้องเรียน และ (3) การตัดสินใจเชิงจริยธรรมในขณะที่ปฏิบัติหน้าล่ามภาษามือ ล่ามภาษามือพี่เลี้ยงเองก็ได้รับประโยชน์จากการสะท้อนและพัฒนาทักษะการถ่ายทอดความรู้ของตน สอดคล้องกับ Napier (2010) ที่พบว่าการมีล่ามภาษามือพี่เลี้ยงช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ลดความวิตกกังวล และทำให้เข้าใจมาตรฐานวิชาชีพได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการแปล การสื่อสาร และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจ (Friendship) การบ่มเพาะศักยภาพ (Nurturing) และ เปิดโอกาสให้ฝึกปฏิบัติจริงพร้อมคำแนะนำจากล่ามภาษามือพี่เลี้ยง (Apprenticeship) (Hoekman, 2021) ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพล่ามภาษามือไทยให้มีคุณภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Bachelor of Arts Program in Deaf Studies. (2024). *Supervision Manual for Sign Language Interpreters in the Course RADS 473 Thai Sign Language Interpreters Internship 1* [Unpublished manual]. Ratchasuda Institute, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University.

Baxter, R. N. (2012). A simplified multi-model approach to preparatory training in consecutive interpreting. *The Interpreter and Translator Trainer, 6*(1), 21–43. https://doi.org/10.1080/13556509.2012.10798828

Beal, J. S., & Faniel, K. (2019). Hearing l2 sign language learners. *Sign Language Studies*, *19*(2), 204-224. https://doi.org/10.1353/sls.2018.0032

Beal, J. S., Scheetz, N. A., Trussell, J. W., McAllister, A., & Listman, J. D. (2018). University American Sign Language Learners: Longitudinal Self-and Faculty Evaluation Ratings. *Journal of Interpretation*, *26*(1), 1-27. https://digitalcommons.unf.edu/joi/vol26/iss1/5

Bentley Sassaman, J. (2014). Interpreter Boot Camp: Working Toward Achieving Interpreter Standards, *International Journal of Interpreter Education*, *6*(1), 42-54. https://tigerprints.clemson.edu/ijie/vol6/iss1/3

Biernacka, A., & Kalata-Zawłocka, A. (2019). Techniques Deployed by Spoken and Sign Language Public Service Interpreters: A Comparative Study. *Tertium Linguistic Journal, 4*(1), 163-190. https://doi.org/10.7592/Tertium2019.4.1.Biernacka

Bontempo, K., Napier, J., Hayes, L., Brashear, V. (2014). Does personality matter? An international study of sign language interpreter disposition. *Translation & Interpreting, 6*(1), 23-46. https://doi.org/10.12807/ti.106201.2014.a02

Chmiel, A. (2021). Effects of simultaneous interpreting experience and training on anticipation, as measured by word-translation latencies. *John Benjamins Publishing Company, 23*(1), 18-44. https://doi.org/10.1075/intp.00048.chm

Danthanavanich, S. (2008). *A Grammar of Thai sign language* [Doctoral dissertation]. Mahidol University.

De Wit, M., & Sluis, I. (2014). Sign language interpreter quality: the perspective of deaf sign language users in the Netherlands. *Edizioni Università di Trieste, 19,* 63-85. https://doi.org/10.13137/1591-4127/10650

Gabarró-López, S. (2024). Towards a description of PALM-UP in bidirectional signed language interpreting. *Lingua*, *300*, 103646. https://doi.org/10.1016/j.lingua.2023.103646

Gile, D. (2021). The effort models of interpreting as a didactic construct. In Muñoz Martín, R., Sun, S., Li, D. (Eds.), *Advances in cognitive translation studies* (pp. 139-160). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-16-2070-6_7

Hoekman, H. (2021). *Examining Mentorship in the Field of Sign Language Interpreting: An Application of Relational Dialectics Theory* [Master's Thesis]. Rochester Institute of Technology.

Kaewbooddee, K., & Kitdesh, A. (2018). Organization Development by Mentoring System (Professional Mentor). *Mahidol R2R e-Journal, 5*(1), 3-7. https://doi.org/10.14456/jmu.2018.2

Köpke, B., & Nespoulous, J. L. (2006). Working memory performance in expert and novice interpreters. *John Benjamins Publishing Company, 8*(1), 1-23. https://doi.org/10.1075/intp.8.1.02kop

Napier, J. (2010). Mentoring: A Vital Learning Tool for Interpreter Graduates. *International Journal of Interpreter Education*, *2*(1), 58-75. https://tigerprints.clemson.edu/ijie/vol2/iss1/7

Oomen, M. (2020). Spatial verbs are demonstration verbs. *Revista Linguí∫tica*, *16*(3), 227-249. https://doi.org/10.31513/linguistica.2020.v16n3a36966

Pabchanda, S. (2020). Lesson Learned in The Best Practices of Mentor for Motivation of Professional Learning Community by NRRU Model. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University, 11*(1), 209–211.

Patrie, C. J. (2018). *Simultaneous Interpreting from ASL*. Dawn Sign Press.

Prasithrathsint, A. (2013). *Sociolinguistics* (5th ed.). Chulalongkorn University Press.

Solow, S. N. (1981). *Sign language interpreting: A basic resource book*. National Association of the Deaf.

Tammasaeng, M. (2020). *Sign Language Interpreters from a Deaf Perspective* (2nd ed.). Ponkopyservice and Supply.

Wongsanga, A. (2019). Translation Studies in Eyes of Antoine Berman. *Bulletin bi-annuel de l'Association Thaïlandaise des Professeurs de Français sous le haut patronage royal de Son Altesse Royale la Princesse Maha Chakri Sirindhorn*, *42*(138), 79-98. https://doi.org/10.14456/bulletin-atpf.2019.9